

ריגושים – בין דייטים להתאהבויות וירטואליות

דר' רבקה נרדי*

מיועד לטור "לדעתי האישית", קוסמופוליטן

יולי, 15-07-2008

בחרתי בנושא זה כי הוא מסקרן אותי, לא רק כמטפלת אישית וזוגית, אלא כאדם פרטי המנסה להבין את השינויים העצומים המתחוללים בחיינו, גם בתחום האהבה. אני שואלת את עצמי האם היום, בשנות האלפיים, השתנו פניה של האהבה, ההתאהבות? האם אנחנו, נשים וגברים כל כך אחרים מנשים וגברים בדורות קודמים? הרי מאז ומעולם נשים וגברים התאהבו זה בזו, אולי בסתר (כי הזמנים היו אחרים), התגעגעו, התרגשו וחיפשו ריגושים בחייהם. נכון רובם לא יכלו בימים ההם לממש את חלומותיהם. בעולם המסורתי (שקיים עדיין בחלקים רבים של עולמנו המודרני) – חלקם הסתכן למען האהבה, הרוב הגדול ויותר אך המשיך לחלום בסתר. נשים וגברים, בעיקר נשים ידעו אז כי אין להן ברירה. היה עליהן להינשא לאיש כדי לשרוד. הגברים – הגברים זה סיפור אחר לגמרה. רבים מהם יכלו להרשות לעצמם חיים כפולים – אשה חוקית בבית ואשת סוד, פילגש המיועדת אך ורק לעינוגי האהבה החושנית.

אז מה באמת השתנה?

הכול השתנה. מעמד האשה השתנה. נשים תבעו לעצמן חופש אישי. גם באהבה. מאז שנות השישים של המאה הקודמת עלה גם מעמדו של הפרט, האינדיבידואל. זה הוביל את כולנו – נשים וגברים לחיפוש מתמיד אחר האושר האישי. כי עכשיו מותר. זה לגיטימי. זה נורמטיבי.

אבל השתנה עוד משהו בסדר גודל של מהפיכה. הטכנולוגיה חדרה לחיינו באופן שהיא החלה להתערב בדפוסי החיזור שלנו וגם ברגשותינו. עכשיו, שזה כל כך מזמין ומפתה ומקובל לחפש בן או בת זוג בעזרת צ'אטים, אתרי דייטים ופורומים למיניהם, הופכת אותה כמיהה לריגוש לדבר שבלעדיו אנחנו לא מוכנות ומוכנים יותר. הריגוש הפך לאלוהים החדש (ישן) שלנו – רק שעכשיו זה לאור היום. כמה שיותר – יותר טוב.

כמה מילים על עוצמתה הפסיכולוגית של חווית הריגוש.

ריגוש טוב יכול למכר (מלשון התמכרות). הוא באמת עוזר לנו לשכוח את כל מה שאפור בחיינו. בעזרתו אנחנו חשות וחשים את דופק החיים שלנו, את התמצית. בעזרתו האנרגיה שלנו קופצת לשמים. ואולי יותר מכול – בעזרתו של ריגוש טוב רובנו חוות וחווים את העולם כשייך לנו. כבר אמרנו קודם – אין חידוש בכמיהת האדם לריגושים, אך יש חידוש בעוצמת התביעה שלנו לנוכחותו המתמדת בחיינו. זה

עובד עלינו עד כדי כך שיש מי מבינינו שיתבלבלו וימאסו מהר מאוד בכל קשר שאינו מספק את החוויה במלואה.

הנה קטע מראיון שערכתי עם אשה צעירה (הראיון המלא נמצא בספרי "נשים חסרות מנוח", פרדס, 2007, עמ' 143-144):

"בסיומו של כל דייט הייתי מגיעה הביתה, חולצת נעלים, מדליקה סיגריה, פותחת את המחשב ומגלה שיש עוד לפחות 20 פניות שהגיעו אלי באותו יום. אז למה באמת להתפשר על נמוך? וכך נהייתי מכורה. כל הבנות במשרד שעבדתי בו עשו אותו דבר. כל בוקר חילקנו חוויות, ריכלנו על כל "כרטיס חדש" שהגיע – "כן שווה", "לא שווה" ועזרנו זו לזו לכתוב תשובות. צחקנו והתבדחנו ונראה היה שאף אחד לא לוקח את כל העניין ברצינות. בתקופה ההיא היו לי מפגשים משגעים, אולי נניח עם כ-60 אחוז מהאנשים. את שמותיהם של רבים מהם אני לא זוכרת, פניהם של רבים מאלו שהתנסיתי איתם מטושטשים בזכרונם, היו שנכנסתי איתם למיטה – ואני בקושי זוכרת אותם (ואני לא מגדירה את עצמי כטיפוס "מזדיין").

ועוד לא אמרנו דבר על אהבות וירטואליות... הנה ציטוט נוסף מספרי הנ"ל, עמ' 145-146:

"תקשורת באמצעות מחשב מאפשרת לכאורה אינטימיות מזוככת ומיידית שלתוכה אנו יכולים להביא את הפנטזיות שלנו על אהבה ותשוקה כרצוננו, מבלי שאלו יעמדו במבחן המציאות. הייתכן שהמציאות על שפע דרישותיה ואווירת התחרותיות הבוטה הקיימת ב"שוק הבשר" מטילה על נשים וגברים אימה יותר מאי פעם ומברחה אותם ל"עולם שכולו טוב", נקי וסטרילי מזיהומים אנושיים?"

מה עושים – זו השאלה? הרי לא נוכל להחזיר את העולם אחורה. בדרכי האופטימית וגם מהסיפורים שאני שומעת מנשים וגברים צעירים המבקשים תשובות הולמות למצבם הקיומי אני מאמינה שאפשר לפעול אחרת בתוך הכאוס הזה. אני מאמינה שלמרות "השינוי הקוסמי" שעובר על עולמנו משהו בסיסי ועמוק מאוד בתוכנו ממשיך לחפש קשר אמיתי, ארוך טווח. רק שעכשיו, למרות שלכאורה כל האופציות פתוחות ולמרות שהכול נראה כל כך נגיש – זה יותר קשה, מתחמק, נעלם לנו. שנות החיפוש מתארכות. יתכן ולו היינו מכניסים ריגושים לחיינו בתחומים אחרים (יצירה, לימוד, התפתחות אישית, התנדבות, עשיית טוב ועוד...) היינו מוכנים ומוכנות להוסיף עוד מימד חשוב למיפגשים שלנו: השתהות, הקשבה, אולי פחות לבדוק את בן/בת הזוג הפוטנציאלי כ"סחורה". כל זה כמובן בניגוד לחווית הריגוש שהיא מהירה – "כאן ועכשיו, והכול".

הרבה אומץ וגם נחישות צריך כדי לצאת מ"הבוועה הוירטואלית" ולסגל לעצמנו שפה אוטנטית במיפגשינו הרומנטיים. אולי פחות "פוזזה" ויותר אוטנטיות.

*דר' רבקה נרדי, סופרת ומטפלת אישית וזוגית. בין ספריה: זר יקר שלי (רומאן, 2008), נשים חסרות מנוח (2007), להיות דולפין (בשיתוף עם דר' חן נרדי, 2006), ליאורה (רומאן, 2004), זוגיות בסערה (2003), איתך בגובה העיניים (1996), נישואים שניים (1994, 2005), בין העונות (1991), אשה בזכות עצמה (1989).